

att arrendatorer, som under tre års tid innehaft någon statens domän på arrende, må blifva berättigade begära och på egen bekostnad erhålla ny uppskattning å den arrenderade domänen af de män, som enligt författningen af den 10 november 1882 äro skyldiga att vid utarrenderingar taxera statens egendomar, samt för den återstående arrendetiden tillgodonjuta den nedsättning i arrendet, hvartill en sådan uppskattning kan föranleda, hvilket likvisst icke får öfverstiga 20 procent af dåvarande arrendet.

Om remiss häraf till behörigt utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 11 maj 1887.

P. Truedsson
i Haganäs.

N:o 63.

Af herr **R. Gustafsson**, om *ändring af 14 § riksdagsordningen.*

I motion n:o 183 vid 1886 års riksdag begärde jag, att Riksdagen måtte för sin del besluta en utsträckning af rösträtten, vid val till Andra Kammaren, till hvarje myndig och välfrejdad svensk man, som försörjer sig sjelf och råder öfver sin egendom.

De skäl jag i sagde motion anförde, som talade för en sådan förändring, ega samma giltighet den dag som i dag är, hvarför jag får hänvisa till dem, då jag nu åter förnyar min hemställan i detta ämne.

Min motion n:o 183 för 1886 förkastades hufvudsakligen af det skäl, att den af Riksdagen hos Kongl. Maj:t begärda statistiska utredningen angående frågan om utsträckt rösträtt då ännu ej var färdig. Nu har emellertid detta skäl bortfallit, då utredningen föreligger och

dess siffror, enligt min mening, tala högt för en rösträttsreform. Den nu framlagda valstatistiken säger oss, att för närvarande endast sex procent af befolkningen ega den naturliga medborgarerätten att kunna med sin röst inverka på den lagstiftning, efter hvilken fosterlandet styres och föres fram vare sig till godt eller ondt.

Vid jämförelse med andra länder finner man, att mot 6 procent röstberättigade i Sverige ställa sig 26 procent i Frankrike, 23 procent i Schweiz, 29 procent i Tyskland och 15 procent i Danmark. Att denna utsträckta rösträtt i dessa länder icke framkallat de faror, som rösträttsreformens motståndare hos oss alltjemt söka skrämma de klentrogne med, är ett faktum. Vi kunna alltså utan fruktan för samhällsvådor beträda samma väg.

De icke röstberättigade i vårt land, hvilka enligt nu framlagda valstatistik genom upphäfvande af gällande förmögenhetsgränser skulle erhålla valrätt, uppgå till 3,7 procent å landsbygden och 4,9 procent i städerna. Ehuru jag anser att ett sådant steg framåt skulle vara långt ifrån full rättvisa, finner jag dock, att för närvarande en större utsträckning af rösträtten ej eger några utsigter att kunna blifva genomförd, och då ju ett steg framåt alltid är ett steg mot det mål, der den fulla rätten väntar, så får jag härmed föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta en förändring i riksdagsordningens § 14 sålunda, att ur denna paragraf uteslutas bestämmelserna om en viss förmögenhets innehavande eller en viss bevillnings erläggande, och att alltså paragrafen må erhålla följande lydelse:

Valrätt tillkommer, inom den kommun, der han bosatt är, en hvar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad man.

Om remiss till konstitutionsutskottet anhålles.

Stockholm den 13 Maj 1887.

Richard Gustafsson.